

fører særlig berørte, og som er et Hovedpunkt i hans Forslag, nemlig Spørgsmaalet om Systemets Virkning efter Forbrydernes Alder. Man vil have set, at i Forslagets Hovedbestemmelse i § 1 er Hovedhensynet, som sættes i første Række, Forbryderens Alder. Nu sagde den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at Bestemmelsen her med Villie er formet saaledes, at den er tvetydig; at den baade kan gælde den unge Alder og den høje Alder. Det er jo fuldstændig rigtigt, Lovforslagets Tekst har denne Vidde; men det er dog alligevel den unge Alder, som de ærede Forslagsstillere særlig have for Øje. Det er det samme, som man har haft for Øje, da man begyndte i Tyskland; men der er det mærkelige nok gaaet saaledes, at de gode Følger af Systemet — den betingede Benaadning, som der træder i Stedet for den betingede Dømfældelse — netop ikke have vist sig for den unge Alder, men for de mere modne. Da, som sagt, Maaden for Udførelsen i Tyskland har tilstedet en vis Ulighed — Retsulighed, om man vil, men i alle Tilfælde altsaa Mangel paa Ensartethed —, er det ogsaa sket, at i de forskellige Lande er der blevet lagt Vægt paa forskellige Momenter. Man har f. Eks. iagttaget, at i Baden, hvor man aldeles overvejende har lagt Vægten paa den unge Alder, saaledes at det næsten kun er Børn og unge Mennesker, der have faaet betinget Benaadning, har Virkningen været særdeles utilfredsstillende. Man kan jo ikke tale om Virkningen paa den *almindelige* Forbryderiskhed, thi de betingede Straffedomme eller betingede Benaadninger ere saa grumme faa i Forhold til Forbrydernes Antal. Det er saaledes noteret, at Forbrydernes Antal for de 5 Aar, som der er Erfaringer for, i Tyskland har været 2 Mill., medens Antallet af betingede Benaadninger ikke er mere end 8,000. Der kan altsaa egentlig ikke være Tale om at iagttage nogen Virkning paa den almindelige Forbryderiskhed. Derimod er der ikke noget i Vejen for at iagttage en Virkning paa de Personer, hvem den betingede Benaadning er tilfalden, og der har det da vist sig, at i Baden, hvor man næsten udelukkende har ladet det komme Børn og ganske unge Mennesker til gode, er der de allerfleste Tilbagefald, et aldeles foruroligende Antal af Tilbagefald, saaledes at man kan sige, at Systemet er forfejlet der. Et andet Sted, nemlig i Hamborg, hvor man aldeles forsvindende har lagt Vægt paa ung Alder, men anvendt de betingede Benaadninger paa

modne Forbrydere, har det derimod vist sig, at Systemet har virket særdeles godt, idet Tilbagefaldenes Antal er det ringeste, som man kan paavise i de forskellige tyske Lande, ja, reducerer sig til nogle ganske faa Procent. Dette er Erfaringer, som jeg tror, at man skal lægge sig paa Sinde, jeg er tilbøjelig til at tro, at naar man vil skabe en Lov som den tilsigtede, har man ikke Grund til at sætte Alderen i første Række af de Momenter, der her skal tages Hensyn til. Det er et Hovedpunkt. Jeg er overhovedet tilbøjelig til at tro, at naar man skal betegne, hvornaar Straffuldbyrdselsen skal udsættes, altsaa hvornaar betinget Dømfældelse skal anvendes, vil det vist være rigtigt at finde en Form for at udtrykke den almindelige Sætning, at naar Dommeren efter samtlige Omstændigheder har det Skøn, at den Mand ikke vil blive en Forbryder, naar man udsætter Straffen for ham, saa kan betingede Straffedomme anvendes. Den her fremsatte Sætning er naturligvis kun en Forklaring og gør ikke Krav paa at være den fuldstændige Lovformulering, men jeg er tilbøjelig til at tro, at Formuleringen af de Tilfælde, hvor betingede Straffedomme skulde anvendes, skulde gøres saa vid, at Dommeren kunde skønne temmelig frit efter samtlige Omstændigheder over, om en betinget Straffedom her vil have den Virkning af fri Samfundet for at faa en Forbryder ud af Lovovertræderen.

Det er jo fuldstændig rigtigt, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne sagde, at efter ældre Straffepfattelser — om det end ikke behøvede just at være Gengældesteorien — ansaa man det for det fuldkomne, at enhver Forseelse fik sin Straf, og at enhver Forbryder fik det, der efter Straffeloven tilkom ham. Den nyere Opfattelse er jo en ganske anden, nemlig den, at det ingenlunde er nødvendigt, at enhver Lovovertrædelse paatales eller straffes, men at der hører saa at sige Anvendelse af en social Opfattelse til for at finde ud, om det er nødvendigt at straffe eller ej. Efter at Retsopfattelsen er bleven en saadan, er man jo kommen til en Trinfølge af det tilladelige: i første Række at undlade Paatale, i næste Række at udsætte Dommen eller Straffuldbyrdselsen, til sidst at straffe. Men man maa ikke vente sig Underværker af de betingede Straffedomme. Disse ere ganske vist et Forsøg paa at bøde paa de skadelige Følger af ubetinget Strafanvendelse, men de skadelige Følger af ubetinget Strafanvendelse bunde jo egentlig talt